

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΑ ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ

Η ΑΦΗΡΗΜΑΔΕΣ ΤΟΥ ΑΝΑΤΟΛ ΦΡΑΝΣ

(Εκλεκτές σελίδες από τις «Αναμνήσεις» του Έλληνογάλλου συγγραφέως Νικολάου Σεγκύρ—Επισκοπούλου).

ΝΑ προί βήκει μονάχο τον Άνατολ Φράνς από σπίτι του, στην περιήρη βίλλα «Σαιντ», και του έκανα λόγο, γελώντας, για τα λάθη και τις αφηρημάδες που περιείχε ένα γνωστό διήγημά του. Σ' αυτό το διήγημα, ή ηρωίδα έβλεπε όνομα σχεδόν σε κάθε σελίδα! Στην αρχή τή λέγανε Μαρία, έπειτα Έλβιρα, κατόπιν Ιωάννα και ούτω καθ' εξής...

«Ο Άνατολ Φράνς έβγαλε την πάτα του από το στόμα και με ζήτησε οσυστοιμένους: —Αί, λοιπόν! Άλήθεια λέτε; μου είπε. Πρώτη να διορθώσω αυτό το διήγημα και ποιά γρηγορά μάλιστα! Είνε αφάνταστο!... Στάθηκε να πάρω μιά σημείωση για να μη το ξεχάσω... Είνε αλήθεια, λοιπόν, ότι ή ηρωίδα μου άλλώς πολλές φορές όνομα; —Μπορείτε να το εξασκώσετε μόνος σας, απάντηρα πονηρά, γελώντας πάλι από την καρδιά μου.

—Σας πιστεύω, φίλε μου, σας πιστεύω!... φώναξε ο συγγραφέως της «Θαΐδος», που τρομοκρατήθηκε από την ιδέα ότι θα ήταν υποχρεωμένος να χάσει τη μακαρία ήσυχία του και ν' άρχισι να φιλολογεί και να διορθώνει...

Είνε, άλλωστε, πασίγνωστη ή ταπειλιά του Άνατολ Φράνς. Θεωρούσε το «φράνκι», τη φιλολογία, ως' τα πιο βαρειά και τα πιο άβυσταχα καταναγκαστικά έργα! Ήταν ένας κλασσικός ταπειλής!...

—Έπειτα φαίνεται λιγάκι και σαν ασυνάρτητο αυτό το διήγημα που σας ανέφερα... Του είπα με το ίδιο γελαστό πάντα ύφος:

—Φίλε μου, με πιάσατε!... μου φώναξε ο Φράνς, γελώντας κι' αυτός με το αγαθό και θορυβώδες γέλιο του. Αυτό το διήγημα είνε διάφορα παλιά κομμάτια και περισεύματα που τα συγγέντωσα και τα «έγραψα» δίχως να δώσω καμιά προσοχή. Μ' αϊτή όμως τη διαβολικιμένη πονηρία σας με κάνετε να ντρέτοιμαι... Έστρεψε να προσέξω, διάβολε, σ' όνομα της ηρωίδος!... Αποήχημα πολύ!... Είνε τρομαχτικό να κάνη κανείς τέτοιες γαϊδουριές!... Και φανταστήτε ότι δεν το πρόσξε κανείς άλλος από σας... Μά θα το διορθώσω!... Άλλοίονο όμως!... Μήπως αυτό μόνο το διήγημα θέλει διορθωθή;... Άγαπητέ μου φίλε, πρέπει να διορθώσω όλόκληρο το έργο μου!... Τέτοιες γαϊδουριές που προέρχονται από την ταπειλιά μου μπορεί κανείς να τις βρή παντού... Θέλετε να σας φέρω ένα παράδειγμα; Θεωρούν τον «Κόκκινο Κόϊνο» ως ένα υποδειγματικό και καλλογραφμένο μυθιστόρημα. Το λένε κλασσικό!... Τι άφελος α!... Τώρα τελευταία θέλησα να ρίξω μιά ματιά στο κείμενο. Άρχισα, λοιπόν, από την πρώτη σελίδα να διαβάσω την περιγραφή έκεινη με την όποια άρχισε το μυθιστόρημα. Την ίδια στιγμή όμως έννοισα να με περιλούση κρύος ιδρώτας! Ήταν ακατανόητη, κακογραμμένη, στενόνοση, αδέξια, αξιοθρήνητη!...

Χωθρε κατόπιν πύ βαθεία στην αναπαιτική πολυφώνια του κι' άρχισε να κλωνίη την πάτα του, συλλογισμένος. Σε λίγο όμως ένα σαφάνιο χαμόγελο φώτισε το ροδιόλο πρόσωπό του.

—Ξέρετε, αγαπητέ μου φίλε, μου είπε, ότι τέτοιες γαϊδουριές τις κάνουν μόνο ή... μεγαλοκρίες! Ναι! Μη σας φαίνεται παράξενο... Κι' αυτός άκαχη ο Σαΐπηρ κι' ο Θεοβάντες έχουν αφηρημάδες που σε κάνουν να ξεκαρδίζεσασ από τα γέλια. 'Ο Θεοβάντες, μάλιστα, έχει το ρεζό! Σε μιά σελίδα του «Δόν Κιζώτη» του βάζει το Σάντσο να κλωνίση το γάδαρο του για να πιά νά βρή αυτόν τον ίδιο γάδαρο που ρόν είχε χάσει!... Πώς σας φαίνεται; Δεν είνε καταπληκτικό;... 'Όσο για το Σαΐπηρ, είνε γεμιστό από παρόμοια λάθη. Θυμιάει ότι ο Μάκβεθ, ο όποιος δεν ξέρει πού βρισκονται ή μάγισσες, όταν πάει να δοκιμάσση τον Λούκασ, γνωρίζει θαυμαστικά τη διεθθινή τους, όταν συλλογίζεται να σκοτώση τον Μάκντουφ! 'Ο ίδιος ο Μάκβεθ, πάλι, μιλάει για κάποιον Θ'άν, ότι είνε ένας πανίσχυρος άρχοντας που τον τρέμουν όλοι. Ξεχνώντας ότι λίγες σελίδες πύ μπροστά τον είχε εμψυκώσει και τον είχε φιλοκρίσει αλλοσοδικμένο σ'ένα ύτονεο... »Βλέπετε λοιπόν ότι μπορεί κανείς να παρηγορηθή... Τ' άριστουργήματα είνε γεμιστά από παρόμοιες αφηρημάδες. Αδτές μάλιστα είνε ή χαρά κι' ή αγάλλισσι των σχολιαστών κι' ή λείδια λίθος της έξυπνάδας κάθε κριτικού... Σας μιλούσα για το «Μάκβεθ»... Ένας κριτικός λοιπόν έφτιαξε μιά δόξαληξη θεωρία για να εξηγήση ότι το έγκλημα έκανε τον Μάκβεθ να μύθη την «επιτήμη» του κακού, όπως

την έβιασε ή Εύα με το μύλο. Κι' έτσι εξηγείται πώς ο Μάκβεθ μαθαίνει πού βρισκονται ή μάγισσες, πράγμα που το άγνωστοτε τελείως πριν βάλη τα χέρια του στο αίμα...

»Το σίκοδες, φίλε μου, είνε το να δημιουργήσ ζωή. 'Ο Μάκβεθ του Σαΐπηρ, που δεν θυμάται τί είπε ή τί έκανε χθές, είνε δολοφόντος και μάζ κάνει να ξεχνάμε το Μάκβεθ των χρονικών, τον άληθινό Μάκβεθ που θα ήταν, δίχως άλλο, ένας λογικός άνθρωπος. 'Ο κόσμος μνημη. Αϊτή ή πραγματικότητα ενός έσοου μου θυμίζει ένα ανέκδοτο του Μπαλζάκ που έγω τοίλάριστον το βρισκοω ύπεροχο.

»Μιά ήμέρα, τον έπισκεψήμε ένας φίλος του κι' άρχισε να του μιλάη για τις συμφορές του σπιτιού του, για την άδελφή του που ήταν άρρωστη και τα παρόμοια... 'Ο Μπαλζάκ τον άκουγε αφηρημένος και με φανερή στενοχώρια, και μιά στιγμή μάλιστα τον δίκωψε για να του πη:

—'Ας αφήσουμε τώρα όλα αυτά κι' άς εθώμε στην πραγματικότητα... 'Ας μιλήσουμε για το τελευταίο μου μυθιστόρημα.

»Η πραγματικότητα της τών Μπαλζάκ ήταν ή φαντασία. 'Ο φίλος είνε άσχυρος και ζοίμε όλοι σ' αυτόν σαν σκλάβοι. Μά με τη δημιουργία ενός έσοου τέχνης, λυτρωνάμαστε! 'Ο φίλος του Μπαλζάκ στενοχωριέται και παραπατάει άναμεσα στις φιλοφρές και στις δικτυιές, ενώ ο Μπαλζάκ ζή σε μιά πραγματικότητα που την έφτιαξε ο ίδιος άποη της ήψέλε. Αϊτή ή πραγματικότητα είνε το βασίλειο του. 'Από αϊτήν θα γινάταν κύριος της ζωής και θα λυτρωνότανε από το πεπρωμένο και τις συμφορές του...

»Εγώ όμολογώ ότι θα προτιούσα να μη... ζώ. Είνε μιά μεγάλη δυστυχία το να γεννιέται κανείς σ' αυτόν τον κόσμο. Άν μπορούσα έβιος να διαλέξω το πεπρωμένο μου, θα ήθελα να ήμουν ένας όνειροπόλος που κάνει φανταστικά ταξείδια, όπως έ- κείνος ο ήρωας του «Συρανό ντε Μπερζερώ» που κάνει ταξείδια στο φεγγάρι και να φερού της φαντασίας του...

»Κι' όπαόσο, τις περισσότερες φορές οι δημιουργοί αϊτής, τις πραγματικότητας που είνε πύ ζωντανή από την πραγματικότητα της ζωής, είνε ίταχρεωμένοι να παλεύουν μέσα σε μιά αφάνταστη δυστυχία... Μιλούσαμε για τον Μπαλζάκ... Αί, λοιπόν! Για θυμητέ τις άπελειωμένες προσπάθειές του να κερδίση χρήματα, τις καχευήσεις του, το πέρφιρο τυπογραφείο του, που χρεωκότανε και τον άφρησε απέναντο...

»Μά κι' ο Σταντάλ δεν είχε επιμερήσει να κώνη τον μετακόνη; Και δεν έζησε μιά στενόνοση ζωή γεμιστή άραγματισοτητα δνευρα και πνιγμένος επιθυμίες;... Άν μπορούσε κανείς να κώνη ένα μακροσκελή κατάλογο μ'αύ- τα τα παράξενα επαγγέλματα των μεγάλων ποιητών και συγγραφέων. Θάρξτε από τον 'Όμηρο, που ήταν ένας δυστυχισμένος τυφλός ζητιάνος... 'Ο 'Οβιδιος πάλι, καθώς ξέρετε, ήταν δικηγόρος! 'Όσο για τον Δάντη, άν ή ποιήσις του δεν του δημιουργούσε και τόσες στενοχώριες, θα ήταν... φορμαλιστικός, γιατί αυτό το επάγγελμα είχε σπουδάνει. 'Ο Βοκκάκιος ήταν έπισκοπος κι' ο Πετροφάις ππάς. Δημόσιος υπάλληλος ήταν, καθώς νομίζετε; 'Ο Μασσαβέλι!... 'Ο 'Αριστός ήταν διπλωμάτης...

»Μιλούσαμε προηγουμένως για τον Θεοβάντες. Θα ξέρετε, βέβαια, ότι αυτός και ο Καμίνες ήταν στρατιωτικοί. 'Ο Θεοβάντες από το επάγγελμα αυτό πάλι το δέξι του χέ- ρι κι' έγραψε τον «Δόν Κιζώτη» με το άριστό... 'Ο Καμίνες, πάλι, τυφλώθηκε σε μιά μάχη... 'Ηθοποιοί ήταν ο Σαΐπηρ κι' ο Μολιέρος. 'Ο Γκολντόν ήταν δικηγόρος. 'Ο Σοφιέρ, ο συγγραφέως των «Γαξέ- διών του Γκισόλνιέβερ», ήταν άδβας κι' ο Μετωστάνιος άναγκαστήκε να γίνη αιώλιος ποιητής της Μαρίας Τερέζας της Αυστρίας...

»Διπλωμάτες ήταν άκαχη ο Σαμουαλιάν, ο Λομαρτινός κι' ο Α- λέξανδρος Λομιάς (νός). 'Ο πατέρας του όμως άρχισε να κερδίζει το φρομ του ως γραφιάς ενός συμβολαιογράφου! Καταλαβαίνετε τώρα ότι μου είνε αδύνατο να συνεχίσω... Αϊτός ο κατάλογος είνε άτε- λειότος. Έκείνος ο άνθρωπος όπόόσο, τον όποιον ή σιωπηλές Μοί- σες με το γλυκό πρόσωπο άργίζουν στον ήπνο του με το ραβδί τους, δεν είνε και τόσο διπλωματικός. Μπορεί να διορθώση το σίκοται και δημιουργεί κι' αυτός δάπλα στο Δημιουργό... 'Ο κόσμος μολαταίτα δεν δίνει καμιά προσοχή σ' αϊτά τα πράγματα. Έκείνο που χαρ- κτηρίζει την σημερινή κοινωνία, είνε ή έδλειψη του σεβασμού κι' ή περιφρόνησις της πραγματικότητας μορφοσώσε... Θυμιάει ότι την εποχή που ο 'Εδμόνδος Ροστάν θριόμβευε σε αφάνταστο βαθμό με τον «Συ- ρανό», έτιγχε να διαβάσω σε μιά έφημερίδα ότι ο νέος ποιητής που είχε γράφει αυτό το άριστόρημα ήταν... φαρμακός! 'Η πρόθεσις της έφημερίδας ήταν να κώνη τους άναγκωστές της να γελώσουν με

Anatole France

'Ο Άνατολ Φράνς

Η ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΕΣ ΤΟΥ ΣΕΡΛΟΚ ΧΟΛΜΣ

ΤΟΥ ΚΟΝΑΝ ΝΤΟΥ'Λ

Η ΚΥΡΙΑ ΜΕ ΤΟ ΓΑΛΑΖΙΟ ΔΙΑΜΑΝΤΙ

(Συνέχεια εκ του προηγούμενου) ΕΡΙΚΕΣ στιγμές, ο διάσημος αστυνομικός δεν μιλούσε. Κίτταξε τις κορδέλλες του ζακνού της πίσω του και σκεφτόταν:

—Είμαι απολύτως βέβαιος, λαίδη, ότι αγαπάτε τον άνδρα σας, είτε τέλος στη λαίδη Διάνα μπαίνοντας απ' ευθείας στο σκοπό του ραντεβού που της έδωσε.

—Ω, σάς ευχαριστώ, κύριε Χόλμς, απάντησε η λαίδη και το σφίξε το χέρι μ' ευγνωμοσύνη. Ναι, σάς θαρρώμαι ότι είμαι άθωα... Κι' όμως δεν ξέρω γιατί, είχα κάποιο φόβο μήπως κι' έσείς ακόμα με παρεξηκούσατε, μήπως και σεις με περνούσατε για μία γυναίκα επιπόλαιη και χαϊνιήν...

—Κανείς δεν σάς ξέρει καλύτερα από μένα, απάντησε ο Χόλμς. Κι' άκριβώς γι' αυτό το λόγο δεν λογάρισα τίποτα, για να σάς προστατέσω. Άκριβώς γι' αυτό πήδησα στ' αμάξι σας. Γιατί χωρίς αυτό, η καταστροφή σας ήταν αναπόφευκτη.

—Ω, δεν θα το ξεχάσω ποτέ, κύριε Σέρλοκ, είτε η λαίδη και τα μάτια της βούρτσισαν.

Σφουγγίζοντας κατόπι τα δάκρυά της, συνέχισε:

—Ω, Θεέ μου!... τί θα γινόσιν αν ο Πέρον ανεκάλυπτε επάνω μου το γράμμα... το γράμμα του Φρέντ Άρσε!... Ένα όργος με πιάνει θύαι το σκέφτομαι... Έξαινο όμως που δεν κατάλαβα ακόμα, κύριε Σέρλοκ, είνε το πώς μπορούσατε να μάθετε ότι με απειλούσε ένας τέτοιος κίνδυνος.

—Με την συγκατάθεσί σας, μιλούη, θα σάς διηγηθώ ένα-ένα από την αρχή τα γεγονότα, και θα ιδίτε πόσο άμορφα θα βγάλω το συμπέρασμα ότι η αστυνομική περιπέτεια της παρθενικής σας ζωής ήταν εντελώς άθωα, κι' ότι η υποχθονία ενός παληανθρώπου μπορούσε να την έμειτάλειψι.

—Η ανάγκη ν' αγαπήσω και ν' αγαπηθώ, κύριε Χόλμς, μ' έκανε τότε να μιν είμαι σε θέσι να βλέπω τα πράγματα και τους ανθρώπους καθαρά... Επρόκειτο για ένα επιπόλαιο αίσθημα, ένα λάθος που κινούν όλες σχεδόν η γυναίκες πριν παντρευτούν. Σάς βεβαίω ότι χωρίς καθύλου να ντρασώ, είμαι έτοιμη να σάς τα ειπώ όλα. Ακόμα και στον άνδρα μου θα τ' αφηρώμαι όλα, χωρίς να χαμηλώσω τα μάτια μου.

—Είνε ασσοτότα αυτά όλα, μιλούη Διάνα. Άλλά πρέπει να παραδεχθίτε ότι ο πατέρας σας κόρης Μπαστιόν, δεν σκέφθηκε καθόλου καλά όταν πήρε για σάς τον Φρέντ Άρσε γι' ολόκληρο δάκρυλο. Όταν προταχόσιν τα μαθήματα της ξερσοκίας σας, είσαστε δεκαεξέ χρονών και μάλιστα μα' απ' τις πιο άμορφες κοπέλλες του Λονδίνου.

—Βέβαια, ο πατέρας μου δεν σκέφθηκε καλά πάνω σ' αυτό το ζήτημα. Γιατί μάλις εδθα τον Φρέντ Άρσε, με την υπέροχη κομοστασία του και την θαυμασία δεξιοτεχνία του στο σπαθί και το ξίφος, ξετρολλόθηρα μαζί του.

Αθώντας τα λόγια αυτά, η λαίδη Διάνα έσκυψε το κεφάλι της κι' από την ντροπή της το πρόσωπό της έγινε κατακόκκινο.

—Ο Άρσε, συνέχισε, φαινόταν έμπρός στα μάτια μου σαν μία ζωντανή ενσάρκωση των ιδεών μου και των ιδεών μου. Άνταποκρινόταν τελείως με το ιδεών μου.

—Εξοχον ιδεώδες!—φώναξε ο Χόλμς τριβώντας τα χέρια του. Είνε αλήθεια, εδθα που τ' λέμε μεταξύ μας, μιλούη, ότι ο Φρέντ Άρσε είνε άμορφος σαν θεός. Μά, δυστυχώς, είνε ένας άρρεος!

Άκούοντας τα λόγια του αστυνομικού, η Διάνα κοκκίνισε. Πώς είχε γελοστεί έτσι! Πώς δεν είχε κατάλαβι τον άνθρωπο πούκανε την καρδιά της να χτυπήει για πρώτη φορά;

τη φράση του Ροστάν, γελιοποιώντας τον έτσι μ' ένα τόσο χυδαίο τρόπο. Μά δεν ήξερε ο νεαρός κι' ένδοξος ποιητής, που έθροιάβευε, άδιανοητος τελείως αν είχε η δεν είχε μυαλά, γιατί φορούσε στο κεφάλι του το στέφανο της δάμνης; Ο Ροστάν ζούσε στο δικό του κόσμο κι' όχι στον κόσμο των αναγνωστών της έφημεριδος που περιμελούσε τη φράση του. Κι' αυτός ο κόσμος, ο φανταστικός, ο κόσμος της τέχνης, σάς βεβαίω, αγαπάει μου φίλε, ότι είνε πιο αληθινός, πιο πραγματικός από αυτόν που βλέπομμε γύρω μας...

Αδθα τα λόγια του Άνταλ Φόρντ, άμολογώ ότι μου έκαναν μεγάλη έντίπωση κι' έδωρα έκνεγο το πρσί ευχαριστήμιος από τη βίλλα «Σάντα» και γεμάτος θαυμασμό και λατρεία για το μεγάλο συγγραφέα του «Κόκκινου Κρίνου».

Άνοιξατε το παράθυρό σας και τού δώσατε να σάς φιλήση το χέρι...

—Μάλιστα, μιλούη, συνέχισε ο Σέρλοκ Χόλμς, ο νέος αυτός είνε ένας άρρεος και θα σάς τ' αποδείξω άμέσως. Άν δεν ήταν άλλος δεν θα σάς εξεμνησθύνετο το αίσθημά του. Γιατί δεν είχε να έλλείη από σάς τίποτα. Η έννοιά σας ήταν άδύνατος. Σεις είσαστε κόρη του κόμης Μπαστιόν, πρεσβυτή της Γαλλίας στην Άγγλία, κι' αυτός ένας τυχοδιώκτης, που ξετριάνωσε ο Θεός ξέρει από που. Ωστόσο, υπήφατε και σεις άρκετά άπερισκεπτή για να τού εαφάρσατε ολόφανερα τα αίσθημάτ' σας και να τού στεύετε, μάλιστα, μία μέρα μα' από τις θαυμάσιες ξανθές μπούτσες σας, συνοδευομένη από μία επιπόλαιη γεμάτη τριφερότητα και πάθος. Τέλος, για να κάνετε πιο μεγάλη την άπερηγία σας και την άπλοήη εμπιστοσύνη σας, εδώσατε στον Άρσε ένα ραντεβού στο Χάιντ-Πάρκ και, δυστυχώς, έπήγατε στο ραντεβού σας.

Άκούοντας τα τελευταία λόγια του αστυνομικού, η λαίδη Διάνα έγινε κατακόκκινη.

—Ω, Θεέ μου! φώναξε με φωνή λούτρεμ. Τό ξέρετε λοιπόν κι' αυτό ακόμα, κύριε Χόλμς;

—Ναι, μιλούη, τό ξέρω. Είνε ετύχημα, μάλιστα, που έμαθα εγκαίρως όλα αυτά τα πράγματα, για να μπορώ να σάς σώσω... Άς ξαναρθούμε ένωσ στον Άρσε. Τον εαφραστήριω προηγούμενος ως άρρεος. Τώρα μπορώ να τον χαρακτηρίσω και ως άθλιο έγγληματία. Γνωρίζετε, μιλούη, ότι ο άπαισιος αυτός Άρσε έγραψε πρό όπαύ ήμερών στον πατέρα σας μία εβδωμοσύνη έπιστολή;

—Η μιλούη τινάχτηκε πάνω.

—Δέν είνε δυνατόν! φώναξε τριβοντας όλοσκη.

—Δέν λέω ποτέ άνακριβώς, απάντησε ο Σέρλοκ Χόλμς. Ο Άρσε έγραψε την έπιστολή αυτή, την έστειλε στον πατέρα σας και τού ζήτησε θροσύνατα κι' άναιδέστατα τριάντα χιλιάδες φράγκα...

—Θεέ μου! με ποιά δικαιοσύνα;

—Με κομιά άπολύτως δικαιοσύνα. Άπλούστατα άπειλούσε τον πατέρα σας ότι αν δεν τούστεινε τα χρήματα αυτά, θα άπεκάλυπτε στον σύζυγό σας τις σχέσεις σας. Έλεγε δρθακόρτα πώς αν δεν έπαυνε τις τριάντα χιλιάδες, θα σάς κατέστρεφε δειχνοντας στον σύζυγό σας τό γράμμα σας και την μπούτλα των μυαλιών σας.

—Α τον άθλιο! φώναξε η Διάνα. Για τόν άνθρωπο αυτόν λοιπόν χτύπησε άλλοτε η καρδιά μου!...

—Ναι, μιλούη, για τόν άνθρωπο αυτόν... Ένα βράδι, μάλιστα, άνοίξατε το παράθυρό σας και τού δώσατε να σάς φιλήση το χέρι. Ετύχησ πού δεν τον έπαυνε τις τριάντα χιλιάδες, γιατί ο άθλιος αυτός ήταν ικανός να σάς καταστρέψει. Και θα τού έκανε, μιλούη, αν ο πατέρας σας δεν με κολλούσε, μάλις έλασε την έπιστολή του, και δεν ζήτησε την βούβηά μου.

—Καλέ μου πατέρα! φώναξε κατασπυγγιμένη η Διάνα.

Κι' άμέσως, πιάνοντας τό χέρι του Σέρλοκ Χόλμς, τού είνε γεμάτη άγνοια:

—Κατόπι, κύριε Χόλμς, τί άπέμνε; Τό γράμμα μου βούσεται στα χέρια αυτού του άθλιου;

—Όχι. Μάλις ο πατέρας σας μου άνάθεσε την υπόθεση αυτή, φροντίσα να πάρω άμέσως στα χέρια μου και τό γράμμα και τη μπούτλα σας. Τα άντικείμενα αυτά, βούσκονται τώρα στα χέρια του πατέρα σας, ο οποίος έμνε για την Ρώμη, χωρίς να σάς κάνει λόγο γι' αυτή την ιστορία, από αγάπη και λεπτότητα.

—Αγαπημένε μου πατέρα! άνέκραξε η λαίδη.

Και κατόπι, γυρίζοντας στον Σέρλοκ Χόλμς, τόν ρώτησε:

—Άλλά πώς κατορθώσατε να πείσατε τον Άρσε να σάς δώση τό γράμμα και την μπούτλα; Τόν πληρώσατε μήπως;

—Δέν πήρε ούτε μία πεντάρα! είνε ο Σέρλοκ χαμογελώντας. Μην εαφραστήσατε... Θα σάς έξηγήσω άμέσως πώς είνε και πήραμε αυτά τα πράγματα στην κατοχή μας, χωρίς να ιτακινούμε στις εβδωμοσύνες απατηθείς αυτού του παληανθρώπου.

—Ω, είμαι πολύ περίεργη να μάθω... Έκανε η λαίδη δικαιόκτοντας τον.

Και ο Σέρλοκ Χόλμς έξακολούθησε σαν να μιν την είχε άκούσει.

—Τόν παρακολούθησατε εγώ κι' ο Χάρρι. Μά βρωσάει τόν έθρομα να γλεντοκοπήει με κάποια χαϊνιήτρια... Άπό βεβαιωθήραμμε ότι δεν θα πήγαινε κεινο τό βράδι σπίτι του, πήγαμε έμεις γι' αυτόν και μ' αντικατέδθα μίτρεςμμε μέσα σαν καλοί νοικοκυρδες. Δέν δυσκολευτήραμμε καθύλου να βρούμε μέσα στη στάχτη τού τζαζού του ένα σιδερένιο κομμάτι. Τό διαφρήξαμε, κι' άτως ήταν ετόμμενο. Βούραμε μέσα σ' αυτό, άνάμεσα σε μερικά άλλα έγγραφα, τό γράμμα σας και την μπούτλα που τού είχατε στειλε. Τό ίδιο βράδι τού παρέδωσα και τ' άπό στον πατέρα σας. Την άλλη μέρα, ο Άρσε κατάλαβε άμέσως τó κακό που έπαθε, και λίστασε κυριολεκτικά από τó κακό του, μα ήταν πεί άργά...

(Άκαλούθη!